

Signalenpaspoort

Seksuele uitbuiting herkennen
en melden

Dit signalenpaspoort is gebaseerd op
fenomeenonderzoek van het RIEC
Rotterdam.

Het signalenpaspoort geeft inzicht in:

- Rollen binnen een uitbuitingsnetwerk.
- Locaties en gelegenheden waar seksuele uitbuiting kan plaatsvinden.
- Signalen die kunnen duiden op seksuele uitbuiting.

Het doel: **het herkennen en melden van seksuele uitbuiting.**

Bij seksuele uitbuiting worden personen door dwang, misleiding, afhankelijkheid of misbruik van een kwetsbare positie aangezet of gedwongen tot seksuele handelingen.

Seksuele uitbuiting vindt voornamelijk buiten het zicht plaats: achter de voordeur, in hotels en vakantieparken, online en verspreid over gemeenten.

Hierdoor zijn signalen **niet altijd direct** zichtbaar.

Het is belangrijk om naar het totaalbeeld te kijken. Door signalen met elkaar te verbinden, informatie goed vast te leggen en samen te werken, zie je sneller patronen en ontstaat een beter beeld.

1

De klant en de overgunde sekswerker

Wanneer sekswerk binnen het **vergunde kader** plaatsvindt, is sprake van **vergund sekswerk**.

Wanneer sekswerk **zonder de vereiste vergunningen** of buiten het lokale vergunningsstelsel plaatsvindt, is sprake van **onvergund sekswerk**.

Dit betekent **niet automatisch** dat er sprake is van **dwang, uitbuiting of slachtofferschap**.

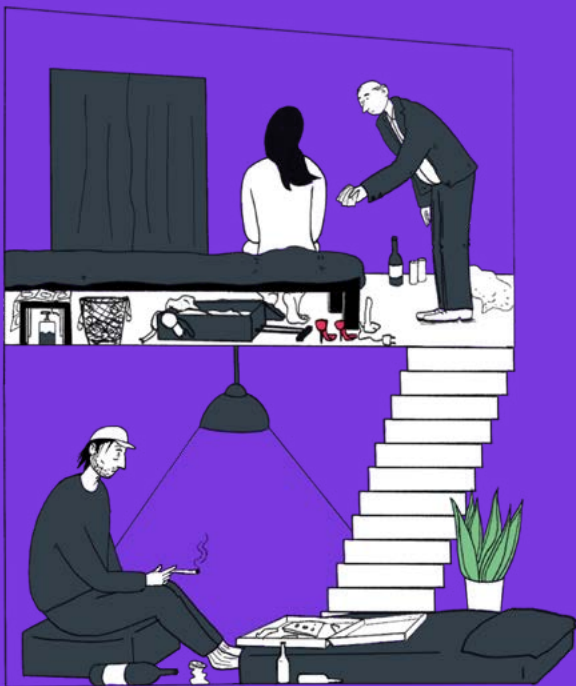

Het gaat om seksuele uitbuiting wanneer iemand wordt gedwongen of misleid om seksuele diensten te verlenen, ten behoeve van het financieel gewin van een ander.

Indicaties van seksuele uitbuiting kunnen blijken uit de inrichting van een kamer of locatie, zoals:

- Meerdere slaapkamers met matrassen (op de vloer).
- Weinig persoonlijke eigendommen.
- Grote hoeveelheden condooms, glijmiddel en/of seksattributen.
- Prullenbakken met grote hoeveelheid (gebruikte) condooms.
- Administratie of logboek waaruit klantbezoeken blijken.
- Opvallend aantal mobiele telefoons of simkaarten.
- Geen tot beperkte mate van privacy.
- Koffer(s) met seksattributen.
- Verdovende middelen, zoals drugs en alcohol.
- Verpakkingen van makkelijk en snel te bereiden eten, zoals instant noodles.
- Veel make-up sponsjes (Beppy's).
- (Deur)camerabewaking, gesloten gordijnen en afgeplakte of bedekte ramen.

Kwetsbare huurder die woning (onder dwang) ter beschikking stelt

Een woning van een kwetsbaar persoon kan door criminelen worden overgenomen om bijvoorbeeld sekswerkers onvergund en onder dwang te laten werken.

De kwetsbare huurder wordt onder druk gezet, bedreigd, misleid of omgekocht met geld, boodschappen of drugs om zijn of haar woning ter beschikking te stellen.

Signalen van kwetsbaarheid zijn:

- Huurders met verslavingsproblematiek, financiële problematiek (schulden), psychische problematiek en/of licht verstandelijke beperking (LVB).
- Aanwezigheid van verdovende middelen, zoals drank en/of drugs.
- Brieven van bijvoorbeeld deurwaarders, schuldhulpverleningstrajecten en/of huurachterstanden.
- De huurder lijkt zelf niet op de hoogte van de activiteiten of spullen, en kan de herkomst van deze middelen of de aanwezigheid van sekswerkers niet uitleggen.

Misbruik van kwetsbare huurders voor criminele doeleinden kan wijzen op criminele uitbuiting.

Anabella
♀ | 22 jaar | privé ontvangst
Thuis ontvangst, nzc, trio,
Hoi lekkere mannen.

Layla
♀ | 23 jaar | privé ontvangst
Thuis ontvangst, escort, gangbang
Kom je mij lekker verwennen?

HOT

De verschillende rollen

Seksuele uitbuiting wordt zelden door één persoon georganiseerd. Binnen een netwerk kunnen verschillende personen verschillende taken uitvoeren. Deze verschillende rollen worden in dit signalenpaspoort besproken.

Eén persoon kan meerdere rollen vervullen (functiefluiditeit) en rollen kunnen gedurende de tijd veranderen. Zo kan iemand bijvoorbeeld zowel ronselaar als bewaker en vervoerder zijn.

Alle rollen kunnen zich schuldig maken aan het delict van mensenhandel op grond van artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht.

Ronselaar

De persoon die actief nieuwe sekswerkers of slachtoffers benadert, werft, overhaalt of dwingt om seksuele diensten te verrichten. Dit kan plaatsvinden via persoonlijke contacten, sociale media, liefdesrelaties, advertenties of tussenpersonen.

Mogelijke signalen

- Misbruik van een kwetsbare positie, zoals schulden, verslaving, licht verstandelijke beperking, sociale instabiliteit of afhankelijkheidsrelaties.
- Misleiding door valse beloften over werk, inkomen, relaties of toekomstperspectief.
- Controle door dwang, bedreiging, geweld, chantage, (nep)schulden of psychische manipulatie.
- Isoleren van familie en vrienden, schulden creëren of vergroten, waardoor een afhankelijkheidsrelatie ontstaat.
- Inkomsten worden geheel of gedeeltelijk afgenomen.

4

Bewaker

De bewaker houdt toezicht op het slachtoffer en de werkzaamheden, inkomsten, verblijfplaats en contacten van het slachtoffer.

Mogelijke signalen

- Houdt voortdurend (fysiek en/of digitaal) toezicht op het vermoedelijke slachtoffer en/of de werklocatie.
- Wacht tijdens afspraken met klanten of brengt en haalt het slachtoffer.
- Is opvallend vaak aanwezig, zonder zelf een duidelijke reden voor zijn/haar aanwezigheid te hebben.
- Grijpt in wanneer iemand vragen stelt over de situatie, werkzaamheden of inkomsten van het slachtoffer.
- Houdt toezicht op inkomsten, betalingen of het aantal klanten/seksafspraken.
- Gebruikt dreiging, geweld, intimidatie of geweld om controle over het slachtoffer te hebben.

5

Boekhouder

De persoon die betrokken is bij het ontvangen, beheren, verplaatsen of verhullen van inkomsten uit uitbuiting.

Mogelijke signalen

- De boekhouder is de financieel adviseur of tussenpersoon die de illegale inkomsten van de seksuele uitbuiting beheert, verhult of witwast.
- Betalingen lopen op uiteenlopende manieren, zoals contant, cadeaukaarten en/of Tikkies, zonder duidelijke verklaring.
- Het slachtoffer heeft zelf weinig of geen zicht in de inkomsten of uitgaven.
- Meerdere betaalrekeningen, telefoonnummers of betaalmiddelen (zoals cryptovaluta) worden gebruikt voor inkomsten uit seksuele dienstverlening.
- De persoon die de financiën beheert, kan niet duidelijk uitleggen waarom hij/zij over de inkomsten van het slachtoffer beschikt.
- Het slachtoffer moet een groot of onduidelijk deel van de inkomsten afstaan.

6

Online beheerder

De persoon die digitale middelen gebruikt om sekswerk of seksuele uitbuiting te organiseren of te ondersteunen.

Mogelijke signalen

- Het beheren van seksadvertenties op bijvoorbeeld Kinky, Sexjobs, Bullchat of Grindr, namens iemand anders.
- Maakt of plaatst foto's, teksten of andere content zonder duidelijke instemming.
- Gebruikt verschillende accounts of telefoonnummers.
- Probeert identiteit, locatie, of andere digitale gegevens af te schermen.
- Beheert meerdere advertenties voor verschillende personen.
- Het kan ook gaan om iemand die in naam van het slachtoffer betaalrekeningen, telecomdiensten of andere accounts opent en beheert.

7

Telefonist(e)

De telefonist onderhoudt contact met klanten, maakt prijsafspraken en doet zich (soms) voor als de persoon die op de advertentie staat richting klanten.

8

Beheerder van identificatiedocumenten

De beheerder houdt identiteitsdocumenten, verblijfsdocumenten of reisdocumenten van het slachtoffer onder zich en is betrokken bij het regelen, bewaren, vervalsen of misbruiken hiervan.

Vervoerder

De persoon die vervoer regelt en slachtoffers naar klanten of werklocaties vervoert.

Mogelijke slachtoffers van seksuele uitbuiting worden vaak verplaatst: van de ene woning/hotel naar de andere woning/hotel, in verschillende gemeenten, regio's en landen.

Voorbeeld

Bij bepaalde ophaalpunten, zoals het vliegveld of het treinstation, worden mogelijke slachtoffers opgehaald door een partner, waarbij weinig affectie tussen de personen wordt getoond. Dit kan erop wijzen dat er geen sprake is van een gelijkwaardige of vrijwillige liefdesrelatie.

Beheerder van sekswerklocatie

De persoon die een locatie beschikbaar stelt of beheert waar sekswerk plaatsvindt.

Locaties waar seksuele uitbuiting plaatsvindt, zijn bijvoorbeeld:

- (Huur)woningen
- Bedrijfspanden
- Hotels
- Vakantieparken

Mogelijke signalen

- Meerdere sekswerkers op één adres.
- Tijdelijke of wisselende bewoning.
- (Korte) onderhuurconstructies.
- Contante huurbetalingen.
- Betalingen aan onbekende tussenpersonen.
- Verblijf zonder inschrijving.
- Veel wisselende bezoekers bij een pand/korte bezoeken.

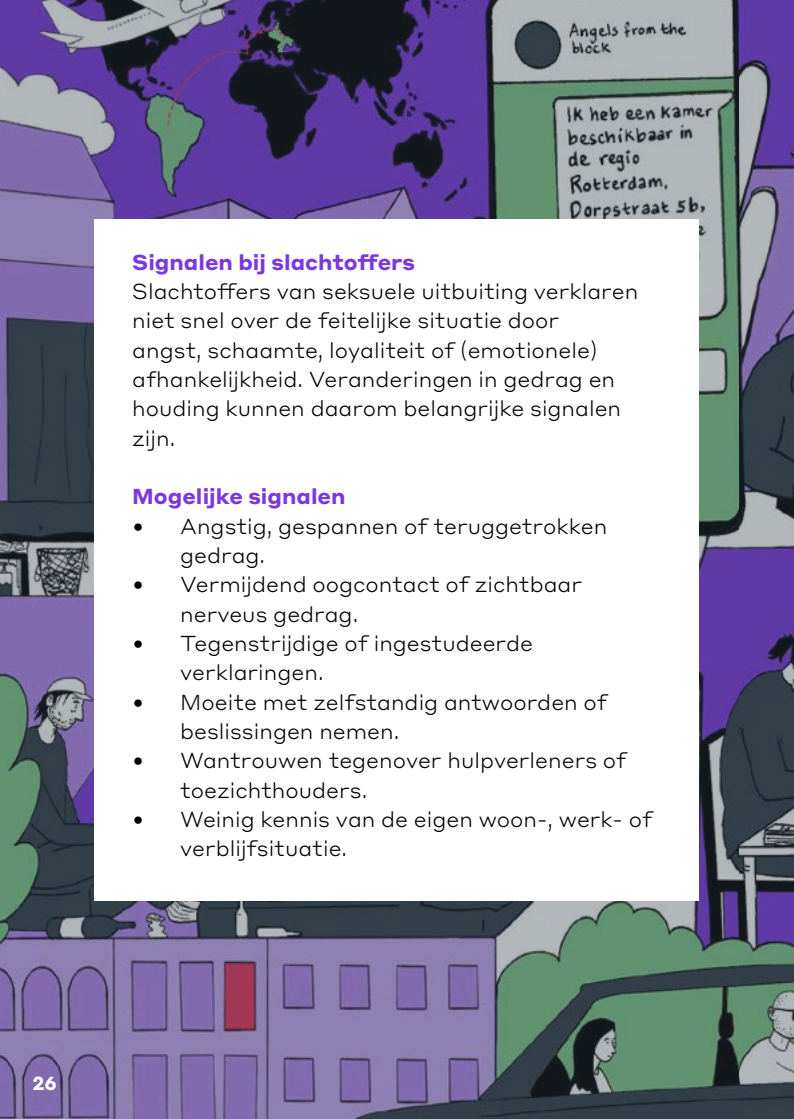
Woordvoerder

De woordvoerder spreekt namens het slachtoffer.
Bijvoorbeeld bij het inchecken in een hotel of
vakantiepark.

Hij/zij is in het bezit van het paspoort en vraagt
bijvoorbeeld om extra handdoeken of beddengoed. Het
vragen om extra handdoeken of beddengoed kan, in
combinatie met andere signalen, duiden op sekswerk.

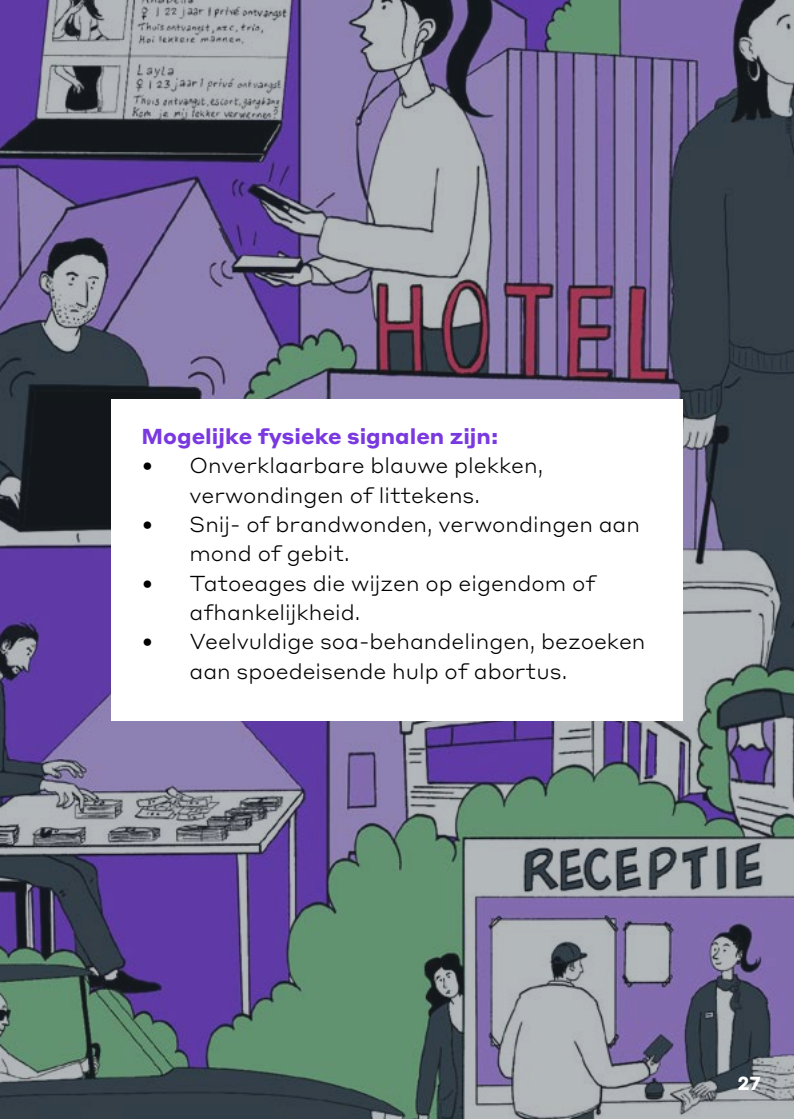

Signalen bij slachtoffers

Slachtoffers van seksuele uitbuiting verklaren niet snel over de feitelijke situatie door angst, schaamte, loyaliteit of (emotionele) afhankelijkheid. Veranderingen in gedrag en houding kunnen daarom belangrijke signalen zijn.

Mogelijke signalen

- Angstig, gespannen of teruggetrokken gedrag.
- Vermijdend oogcontact of zichtbaar nerveus gedrag.
- Tegenstrijdige of ingestudeerde verklaringen.
- Moeite met zelfstandig antwoorden of beslissingen nemen.
- Wantrouwen tegenover hulpverleners of toezichthouders.
- Weinig kennis van de eigen woon-, werk- of verblijfsituatie.

Mogelijke fysieke signalen zijn:

- Onverklaarbare blauwe plekken, verwondingen of littekens.
- Snij- of brandwonden, verwondingen aan mond of gebit.
- Tatoeages die wijzen op eigendom of afhankelijkheid.
- Veelvuldige soa-behandelingen, bezoeken aan spoedeisende hulp of abortus.

Online seksadvertenties

Online seksadvertenties kunnen signalen bevatten die kunnen duiden op onvrijwillig sekswerk of een georganiseerd netwerk.

Opvallende advertentiepatronen

- Advertenties die regelmatig van locatie wisselen.
- Meerdere advertenties met hetzelfde telefoonnummer.
- Eén beheerder achter meerdere advertenties.
- Identieke advertentieteksten of foto's.
- Advertenties die steeds opnieuw worden aangemaakt.
- Klachten over verschil in leeftijd, afkomst, uiterlijk of foto's en aangeboden diensten op klantrecensie websites.
- Afwijkingen in taal, leeftijd of handelingen.

Signalen van overlast

- Geluidsoverlast.
- Wisselend bezoek bij een pand/korte bezoeken.
- Mensen die zich ophouden in de straat.
- Aanbellen bij verkeerde huisnummers (vaak wordt aan de klant een ander huisnummer of geen huisnummer gegeven om te controleren of het geen politie is).

Modus operandi in beeld in de regio

Uit onderzoek van het RIEC Rotterdam (2026) blijkt dat veel slachtoffers en faciliteerders afkomstig zijn uit Zuid-Amerika of Oost-Europa. Slachtoffers, faciliteerders en uitbuiters kunnen echter uit alle landen (ook Nederland) afkomstig zijn.

Beoordeel het totaalbeeld

Geen enkel signaal bewijst op zichzelf seksuele uitbuiting. Signalen kunnen ook andere verklaringen hebben, bijvoorbeeld vrijwillig sekswerk. Een combinatie van gedragsmatige, fysieke en situationele signalen kan aanleiding zijn om de situatie verder te onderzoeken.

Wees alert op

- Regelmatig wisselen van locatie.
- Geen toegang hebben tot de eigen advertentie.
- Afhankelijk zijn van iemand anders voor bijvoorbeeld vervoer of inkomsten.
- Huisvesting vanuit een onderhuurconstructie.
- Moeite hebben met zelfstandig beslissingen nemen.
- Een taalbarrière hebben, maar tijdens het maken van afspraken foutloos Nederlands of Engels spreken met klanten*.

*Tip voor professional: maak gebruik van de tolkentelefoon.

Kijk altijd naar het totaalbeeld en gebruik informatie uit verschillende bronnen, zoals:

- Online advertenties
- Gemeentelijke controles
- Opsporingsinformatie
- Signalen van zorg- en ketenpartners
- Signalen uit gesprekken of aangetroffen spullen

Twijfel? Bespreek het!

Meldroutes seksuele uitbuiting

- Is er sprake van **spoed** of **acuut gevaar**? Bel dan altijd de politie via **112**.
- Vermoed je mensenhandel, maar is er **geen spoed**? Bel dan het algemene nummer van de politie via **0900-8844**.
- Wil je **laagdrempelig advies** of een melding maken van een (mogelijk) **slachtoffer** in een uitbuitingssituatie? Neem dan gratis contact op met het **Expertisecentrum Seksualiteit, Sekswork en Mensenhandel** (ESSM) via **010-2365256** (hier kan ook anoniem een casus worden besproken).

Bij twijfel: vraag advies. Je hoeft niet zelf vast te stellen of er sprake is van een uitbuitingssituatie.

Website RIEC Rotterdam

**Website VeiligheidsAlliantie Rotterdam
(VAR)**

**Website Expertisecentrum Seksualiteit
Sekswerk en Mensenhandel (ESSM)**